

NAMİBYA ÜLKE BÜLTENİ

2017

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

İçindekiler

Genel Bilgiler	2
Siyasi Yapı	2
Genel Ekonomik Görünüm	3
Para Politikaları.....	4
Maliye Politikaları	4
Döviz Politikaları	4
Bölgesel Eğilimler	5
Yıllık GSYİH Büyüme Oranları (\$)	6
Yıllık Enflasyon Oranları (\$).....	6
Sektörler	7
Tarım ve Hayvancılık.....	7
Sanayi	8
Madencilik	8
İnşaat	8
Dış Ticaret.....	9
Ülkenin Dış Ticareti (1000 \$)	9
İthalat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$)	9
Namibya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)	10
İhracat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$).....	10
Namibya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)	11
Yatırımlar	11
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (milyon dolar)	12
Türkiye ile Ekonomik ve Ticari İlişkiler.....	13
Türkiye ile İkili Ticaret.....	13
Türkiye -Namibya Dış Ticaret Göstergeleri (ABD Doları, 1000)	13
Türkiye'nin Namibya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)	13
Türkiye'nin Namibya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)	14
Faydalı Bilgiler.....	15
İletişim	16

NAMİBYA CUMHURİYETİ

Genel Bilgiler

Resmi Adı	: Namibya Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Cumhurbaşkanı	: Hage Geingob (2015'ten beri)
Yüz Ölçümü	: 825.418 km ²
Toplam Nüfus	: 2.281.000 (2015, IMF tahmin)
Nüfus Artış Hızı	: % 2.1
Ortalama Yaşam Süresi	: 64
Etnik Dağılım	: Ovambo %87.5, Melez %6.5, diğer %6
Dini Dağılım	: Hristiyan %90, yerel dinler %10
Okuma Yazma Oranı	: % 76.5
Konuşulan Diller	: İngilizce (resmi), Ovambo, Kavango
Başkent	: Windhoek
Başlıca Büyük Şehirler	: Windhoek, Rundu, Walvis Bay
Para Birimi	: Namibya doları
Saat Farkı	: -1

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar:

Lomé Konvansiyonu (ACP); Afrika Kalkınma Bankası (AFKB); Afrika Birliği (AfB); İngiliz Milletler Topluluğu (CN); 77'ler Grubu (G-77); Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICt); Bağlantısızlar Hareketi (NAM); Kimyasal Silahları Yasaklama Örgütü (OPCW); Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU); Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC); Birleşmiş Milletler (UN)

Siyasi Yapı

Namibya, Güney Afrika Cumhuriyeti yönetimi öncesinde bir Alman kolonisiydi. I. Dünya Savaşı'nda Güney Batı Afrika adı altında Güney Afrika Cumhuriyeti'nin kontrolüne girmiştir. 1966'da Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler'in Namibya'dan çekilmesini öngören kararına uymaması üzerine silahlı mücadele başlamıştır. Güney Afrika, Birleşmiş Milletler'in; ateşkes ilan edilmesini, Güney Afrika askerlerinin bölgeden çekilmesini ve BM güvenlik güçlerinin gözetiminde serbest seçimler yapılmasını öngören kararını ancak 1988'de kabul etmiştir. 1989'da bağımsız Namibya'nın anayasasını hazırlamak üzere bir Kurucu Meclis seçilmiştir. 21 Mart 1990'da Namibya bağımsızlığını kazanmıştır.

Namibya çok partili demokratik sistemle yönetilen üniter bir devlettir. Başkanlık ve parlamento seçimleri eş anlı olarak 5 yılda bir yapılmaktadır. Bağımsızlık hareketini de yürüten Güneybatı Afrika Halk Örgütü ülke siyasetine yön vermektedir. Ciddi bir siyasi rakibi bulunmamaktadır.

Genel Ekonomik Görünüm

	2012	2013	2014	2015	2016
GSYİH (milyar\$)	13,0	12,7	12,8	11,5	11,0
KİŞİ BAŞI GSYİH (\$)	5.762	5.524	5.470	4.823	4.506
BÜYÜME (%)	5,1	5,7	6,3	5,7	3,8
İhracat (milyar \$)fob	4,4	4,6	4,6	4,0	4,2
İthalat (milyar \$)fob	6,5	6,6	7,2	6,9	7,1
Dış Borçlar (milyar \$)	4,2	4,3	5,3	6,6	6,1
Enflasyon Oranı (%)	6,7	5,7	5,3	3,4	6,6
Cari İşlemler Dengesi (%)	95,9	-30,2	89,7	56,5	-1,4

Kaynak: BMI

Namibya kişi başına düşen yaklaşık 7.000 dolar ile Dünya Bankası'nın gelir sınıflandırmasında üst-orta ülkeleri arasında yer almaktadır. 2,3 milyon gibi çok düşük bir nüfusa oranla zengin sayılabilecek kaynaklara sahiptir. Buna rağmen dünyada gelir dağılımının en bozuk olduğu ülkelerden biri olarak anılmaktadır.

Tarım ve hayvancılık, balıkçılık, gıda işleme, madencilik, cevher ve elmas işleme Namibya'daki en temel ekonomik faaliyetlerdir.

Nüfusun büyük bir çoğunluğu yaşamını doğrudan ya da dolaylı olarak tarımsal faaliyetlerle sürdürmektedir. Kırsal kesimde hanehalkının yarısı tarımsal faaliyetleri geçimlik olarak yürütmektedir. Bu da sektörün potansiyelinin çok altında istihdam ve üretim sağlamasına yol açmaktadır.

Ülke madenler bakımından oldukça zengindir. En çok elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve manganez çıkarılmaktadır. Uranyum üretiminde dünyada altıncı sıradadır. Yine dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerden biridir.

İmalat sanayi başta et, balık, sebze ve meyve işleme olmak üzere gıda işleme; cevherden ergitme yöntemiyle bakır ve çinko üretimi ve elmas işleme sektörlerinde yoğunlaşmaktadır.

Lojistik, turizm, imalat ve tarım sektörleri stratejik sektörler olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla bu sektörlerde yapılacak yatırımlarda artışlar görülebilir.

Ülke, ekonomik hayatı olumsuz yönde etkileyen, mevcut potansiyelin değerlendirilememesine sebep olan büyük yapısal sorunlarla yüzyüzedir. Ülkede iş yapmanın maliyeti yüksektir. Vasıflı işgücü bulmak zordur. İşgücü piyasası çok katıdır. Üretimde verimlilik çok düşüktür. Finansman araçlarına erişimde büyük zorluklar yaşanmaktadır. Eğitimde hem fiziki ve beşeri imkanlar hem de eğitim kalitesi çok yetersizdir. Mevcut eğitim işgücüne piyasanın talep ettiği vasıfları kazandırmaktan çok uzaktır.

Para Politikaları

Namibya Doları bire bir oranla Güney Afrika Randı'na sabitlenmiştir. Faiz oranlarında Güney Afrika Merkez Bankası'nın faiz oranları baz alınmaktadır. Namibya Merkez Bankası, parasal ve finansal istikrar Güney Afrika Merkez Bankası'nın uyguladığı para politikasına bırakıldığından, geleneksel para politikası araçlarını kullanmamaktadır.

Namibya Merkez Bankası, sınırlı olarak, ticari bankaların rezervlerini etkilemede repo faiz oranlarını kullanmaktadır. Diğer taraftan son yıllarda repo faiz oranlarını Güney Afrika Merkez Bankası'ninkinden daha yüksek tutarak sermaye girişini desteklemektedir.

Maliye Politikaları

Yetkililer mali istikrarı ve ekonomik büyümeyi sağlamaya yönelik bir maliye stratejisi izlemeye çalışmaktadır. Hükümetin, ekonomiyi küresel ekonomik krizin etkilerinden korumak için zamanında almış olduğu canlanmaya yönelik tedbirler ekonominin iyileşmesine yardımcı olmuştur. Özellikle 2011/2012 mali yılında (1 Nisan – 31 Mart) başta istihdamı artırmak üzere ekonomiyi canlandırmak için kamu harcamaları büyük ölçüde artırılmıştır. Buna karşın sürdürülen bu genişleyici mali tutum 2007-2009 dönemini kapsayan ve 3 yıl süren bütçe fazlası verme başarısını tersine çevirmiştir. Bu nedenle hükümet kamu harcamaları taahhütlerini orta vadeli harcama programının gerisine çekerek maliye politikasını sıkılaştırmaya başlamıştır. Hükümet böylece 2011/2012 mali yılı GSYİH'nın %9,7'si kadar tahmin edilen bütçe açığını 2014/2015 mali yılında GSYİH'nın %0,4'üne kadar düşürmeyi hedeflemektedir.

Döviz Politikaları

Döviz kontrole tabidir. Ülkeye sermaye girişinde Namibya Merkez Bankası'nın onayı gerekmektedir. Namibya, Ortak Para Bölgesi'nin bir üyesidir. Ortak Para Bölgesi ülkelerine paralel olarak döviz kontrollerini tedricen gevşetmektedir. Geniş anlamda, yabancı sermaye girişinde çok az sınırlama bulunmakta ve elde edilen karlar tümüyle transfer edilebilmektedir. Serbest bölgelerde faaliyet gösteren bir işletme kısıtlamaya tabi olmaksızın döviz edinebilmekte ve kullanabilmektedir.

Ülke içinde döviz alım satımı yetkilendirilmiş bankaların şubelerince ve yetkilendirilmiş döviz bürolarınca gerçekleştirilmektedir. Bank Windhoek, Nedbank Namibia, First International Bank of Namibia ve Standard Bank of Namibia döviz alım-satım işlemleri için yetkilendirilmiş bankalardır. Namibia Bureau de Change Limited döviz alım-satım işlemleri için yetkilendirilmiş tek döviz bürosu firmasıdır. Döviz kontrolüne ilişkin mevzuat, yukarıda sayılan yetkilendirilmiş kurumların işbirliği ile Namibya Merkez Bankası tarafından yürütülmektedir.

Bölgesel Eğilimler

Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU):

Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU), 11 Aralık 1969 tarihinde Güney Afrika, Botswana, Lesotho, Namibya ve Svaziland arasında imzalanan gümrük birliği anlaşması ile oluşturulmuş ve 1 Mart 1970 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tarihi 1910 yılına kadar dayanan ve dünyadaki en eski gümrük birliği olan SACU, 2002 yılında akdedilen ve 1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe giren yeni SACU Anlaşmasıyla önemli değişikliklere uğramıştır. Yeni SACU anlaşmasıyla birlikte, SACU'nun yapısı daha demokratik hale getirilmiş ve Güney Afrika'nın idari kararlardaki yetkilerinde kısıtlamalara gidilmiştir.

SACU Anlaşması uyarınca kurulan Bakanlar Konseyi, örgütün karar alma organı konumundadır. SACU'nun sekreteryası Windhoek, Namibya'da bulunmaktadır.

SACU ülkeleri içinde Güney Afrika ekonomisi en güçlü ekonomi olup, SACU'nun toplam GSYİH'sının yaklaşık %90'ını Güney Afrika ekonomisi teşkil etmektedir. Botswana haricindeki diğer SACU üyeleri aynı zamanda Ortak Para Bölgesi üyesidir.

Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC):

1980 yılında kurulan Güney Afrika Kalkınma Topluluğuna, Güney Afrika 1994 yılında üye olmuştur. Güney Afrika Kalkınma Topluluğunun diğer üyeleri Angola, Botswana, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Lesotho, Madagaskar, Malavi, Mauritius, Mozambik, Namibya, Svaziland, Tanzanya, Zambiya, Zimbabve'dir. SADC'nin sekreteryası Gaborone, Botswana'dadır.

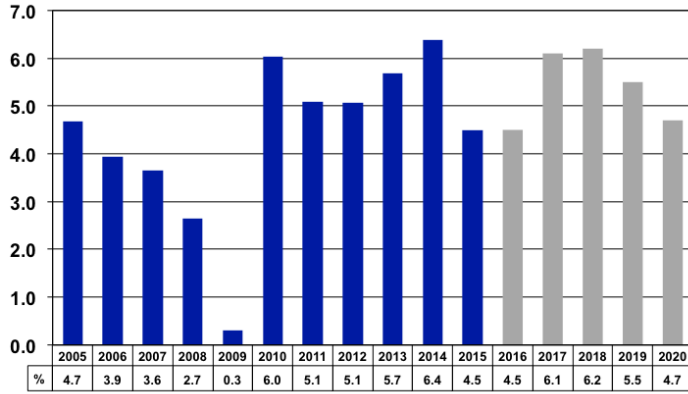
SADC kapsamında, üye ülkeler arasında belirli bir takvim süresi içerisinde tarifeler ve tarife dışı engellerin kaldırılması, gümrük birliği tesis edilmesi ve en nihayetinde 2016 yılına kadar ortak para birimine geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu hedeflere paralel olarak Güney Afrika, SADC ülkelerinden yapılan ithalatta gümrük vergilerini büyük oranda kaldırmış bulunmaktadır.

Afrika Birliği (AU):

Afrika Birliği 2002'de kurulmuş olup, 52 ülke üyedir. Avrupa Birliği'ne benzer yapısı ve hedefleri vardır. Gine'nin ülkedeki darbe nedeniyle, Madagaskar'ın ise ülkedeki politik kriz nedeniyle üyelikleri durdurulmuştur. Eritre de Somali'deki Radikal İslamcılara destek verdikleri söylentileri üzerine AU'nun Birleşmiş Milletler'e tedbir alma çağrısı üzerine kendi üyeliğini askıya almıştır. Birliğe ilişkin önemli kararlar yılda iki defa yapılan genel toplantılarda alınmaktadır. Sekreteryası Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'dadır.

Fas Afrika Birliği'ne üye olmayan tek Afrika ülkesidir. Fas Afrika Birliği'nin kuruluşuna temel teşkil eden Afrika Birliği Organizasyonu üyesi iken, 1984 yılında gruptan çekilme kararı almıştır. Fas'ın bu kararı aralarında gerginlik çıktığında birçok ülkenin Şahravi Arap Demokratik Cumhuriyeti'ni desteklemiş olmaları nedeniyle almıştır. Fas'ın müttefiki olan Zaire (Demokratik Kongo Cumhuriyeti) de Fas gibi bu kararı protesto ederek 1984-86 yıllarında boykot uygulamıştır. Bazı ülkeler de bu tutum karşısında zaman içinde Şahravi Arap Demokratik Cumhuriyeti'ne desteklerini geri çekmiştir.

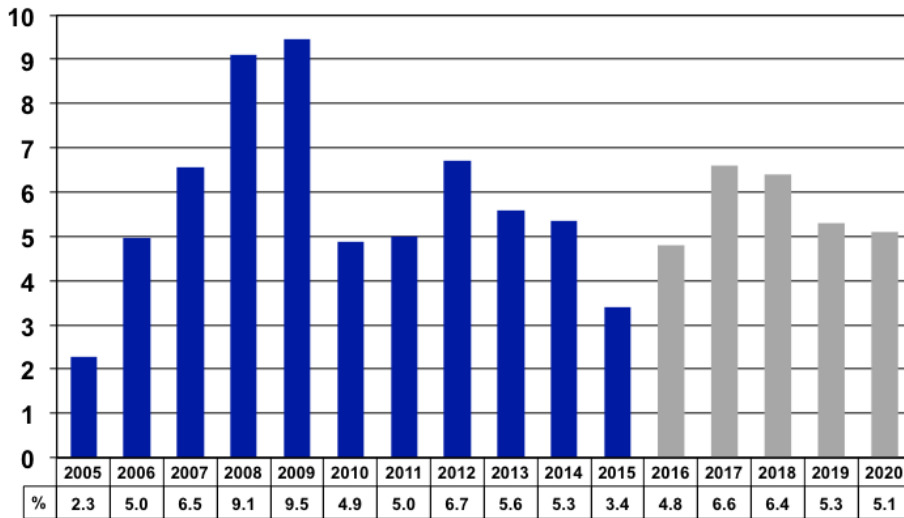
Yıllık GSYİH Büyüme Oranları (\$)

Kaynak: ISA Economic Forecasts, national statistics

Elmas üretiminde ve ihracatında, Belçika menşeli De Beers Centenary AG firması ile Namibya Hükümeti tarafından ortaklaşa kurulan Namdeb Diamond Company isimli şirket piyasayı kontrol etmektedir. Elmas üretiminin büyük bir bölümü, ülkenin sahil kesimi boyunca yer alan madenlerde ve off-shore yataklarda gerçekleştirilmektedir.

Yıllık Enflasyon Oranları (\$)

Kaynak: ISA Economic Forecasts, national statistics

Bu çerçevede, Gayri Safi Milli Hasıla'nın % 12'sini oluşturan elmas madenlerinin işletmelerinde, Namibya hükümetinin ciddi bir kontrolü bulunmaktadır. Bu durumu desteklemek amacıyla çıkarılan madencilik yasaları da, devletin sektör üzerindeki kontrolünü güçlendirmektedir. Nitekim Hükümet, 2010 yılının Nisan ayında alınan bir kararla, elmas başta olmak üzere yer altı kaynaklarının işletmelerinde devletin payının artırılacağı ve gerekli görülen stratejik enerji sektörlerinde de kamulaştırma yoluna gidileceğini açıklamıştır.

Dünyada gerçekleştirilen yıllık üretimin yaklaşık olarak % 10'una tekabül eden uranyum üretimi, ülkenin batısında yer alan Swakopmund Bölgesi'nde yoğunlaşmış olup, anılan bölgede önümüzdeki beş yıl içerisinde 4 adet yeni madenin işleme açılması planlanmaktadır.

Namibya'da ticari balıkçılık ve balık ürünlerinin işlenmesi istihdam, ihracat gelirleri ve GSYİH'ya katkı açılarından Namibya ekonomisinin en hızlı büyüme kaydeden sektörleri arasında yer almaktadır. Ülkenin kıyılarındaki temiz ve soğuk Güney Atlantik denizi suları dünyadaki en zengin balık yataklarından birini teşkil etmekte olup, yılda 1.5 milyon metrik ton civarında ürün elde edilebilme potansiyelini sunmaktadır.

Ülkedeki siyasi istikrar ve uygulanan istikrarlı makroekonomik politikalar sonucu milli geliri bağımsızlığın kazanıldığı 1990 yılından 2009 mali krizine kadar olan zaman sürecinde yılda ortalama %4,3 oranında büyüyen Namibya ekonomisi, 2014 yılında kıtlığın ardından toparlanan tarım sektörü ile 2013 sonunda başlatılan toplu konut projesi çerçevesinde, inşaat ve ayrıca perakende sektörlerinde yaşanan canlılık ve artan altyapı yatırımlarının da etkisiyle, %5.3 oranında büyüme kaydetmiştir.

Ancak büyük oranda maden üretimine bağımlı olan ülke ekonomisi hammadde fiyatlarındaki kestirilemeyen ve beklenmedik dalgalanmalara açık hale gelmekte ve ciddi düzeyde kırılgan bir yapı sergilemektedir.

2014 yılı itibarıyla ülkede kişi başına GSMH 10.800 ABD dolarıdır (PPP). Bu miktar Afrika'daki birçok ülkeye kıyasla yüksek olmakla birlikte Namibya, dünyada gelir adaletsizliğinin en fazla olduğu ülkelerdendir.

Namibya, ekonomisini yabancı sermayeye ve serbest rekabete açmıştır. Zengin maden kaynaklarını işletecek, ithalatı ikame ve ihracatını arttırma amaçlı sermaye ve "know how" beklentisi içerisindedir.

Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Namibya'da nüfusun büyük bir çoğunluğu yaşamını doğrudan ya da dolaylı olarak tarımsal faaliyetlerle sürdürmektedir. Kırsal kesimde hanehalkının yarısı tarımsal faaliyetleri geçimlik olarak yürütmektedir. Bu da sektörün potansiyelinin çok altında istihdam ve üretim sağlamasına yol açmaktadır.

Tarım Namibya'da çok stratejik bir sektördür. Hükümet sektörün gelişmesine yönelik desteğini sürdürmektedir. 2012/13 - 2016/17 dönemini kapsayan 4. Ulusal Kalkınma Planı'nda endüstriyel tarıma geçişle tarım sektöründe büyük ölçekli kalkınma hedeflenmektedir.

Tarım, Su ve Orman Bakanlığı 2011 yılında hem tahıl hem de hayvancılık için toprak verimliliğinin artırılmasını, çiftlik arazilerinde ve çevrede koşulların iyileştirilmesini hedefleyen istilacı çalılıkları temizleme uygulaması başlatmıştır. Bu programla kısa vadede verimli çiftlik arazilerinin genişletilmesi ve yeni istihdam yaratılması, uzun vadede de emek yoğun yöntemlerin kullanılmasıyla kırsal kesimde ekonomik kalkınmanın sağlanması hedeflenmektedir.

Bitkisel üretim programı büyük ölçüde tahıl, sebze ve meyve üretimine odaklanmıştır. Namibya'da bitkisel üretim tüm tarımsal üretimin %24'ünü oluşturmaktadır. Üretim neredeyse tamamıyla doğa koşullarına bağlıdır. Su baskınları, kuraklık ve vahşi yaşamın üretim miktarı ve ürün kalitesinde büyük etkisi bulunmaktadır. Bu nedenle üretim yıldan yıla büyük dalgalanmalar gösterebilmektedir. Namibya hali hazırda ihtiyaç duyduğu bitkisel ürünlerin %50'sini ithalatla karşılamaktadır.

Sanayi

Ülkedeki imalat sanayinin üretim kapasitesi ve çeşitliliği çok sınırlıdır. GSYİH'ya katkısı %14-15 civarındadır. İstihdamın sadece %6,5'ini karşılamaktadır.

İmalat sanayi başta et, balık, sebze ve meyve işleme olmak üzere gıda işleme; cevherden ergitme yöntemiyle bakır ve çinko üretimi ve elmas işleme sektörlerinde yoğunlaşmaktadır.

Namibya'da sanayinin gelişmesinin önünde ciddi engeller bulunmaktadır. Kalifiye eleman yetersizliği, işgücü verimsizliği, altyapı yetersizliği, teşvik sisteminin karmaşık olması ve etkin işletilememesi, yabancı yatırımların çok yetersiz olması ve yerel perakendecilerin Namibya mallarına öncelik vermemesi imalat sanayinin gelişmesindeki en önemli engeller olarak ortaya çıkmaktadır.

Madencilik

Madencilik Namibya ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Sektör hem kendi bünyesinde, hem de desteklediği sektörlerde önemli bir istihdam yaratma potansiyeline sahiptir. GSYİH'ya katkısı 2010'da %8,5, 2011'de %9,5 olmuştur. Tek başına elmas madenciliğinin katkısı sırasıyla %5 ve %7,2 dolayında gerçekleşmiştir. Diğer taraftan değerli taş ve metaller ile cevher ihracatı toplam ihracatın %35'ini geçmektedir. Tek başına elmas ihracatı toplam ihracatın 1/4'ünü oluşturmaktadır.

Namibya'da en çok elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve manganez çıkarılmaktadır. Uranyum üretiminde dünyada altıncı sıradadır. Yine dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerinden biridir.

Epangelo Mining Company madencilik alanında faaliyet gösteren bir kamu kuruluşudur. Küresel kriz nedeniyle ülkede maden gelirlerinin düşmeye başladığı 2008 yılında kurulmuştur. Hükümetin izlediği madencilik politikaları doğrultusunda faaliyet göstermektedir. Nisan 2011'de alınan bir bakanlar kurulu kararı ile uranyum, altın, bakır, kömür, elmas ve nadir elementler stratejik madenler olarak kabul edilmiş ve bunlara ilişkin yeni arama ve işletme ruhsatlarının kamu kuruluşu Epangelo Mining Company'e ait olduğu açıklanmıştır. Bu yeni madencilik politikası mevcut ruhsatların yenilenmesi konusunda belirsizliğe neden olmuş; hem mevcut yabancı yatırımları, hem de madencilik alanında yeni yatırımları düşünen yabancı sermayeyi rahatsız etmiştir.

İnşaat

Artan altyapı yatırımları ile birlikte inşaat sektörü oldukça canlıdır. Özellikle tarım, turizm, ulaşım, su temini, kanalizasyon ve konut alanlarında yeni yatırımlar programa alınmaktadır.

Dış Ticaret

Namibya dış ticaret açığı veren bir ülkedir. 12-14 milyar dolar civarında seyreden dış ticaret hacmi 2015 yılında 10 milyar dolar civarına gerilemiştir. Buna rağmen dış ticaret açığı yükselmeye devam etmiştir.

Ülkenin Dış Ticareti (1000 \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2012	5.377	7.132	-1.755	12.509
2013	6.337	7.575	-1.237	13.912
2014	5.984	8.531	-2.547	14.515
2015	3.598	6.375	-2.777	9.973

Kaynak:Trademap

Namibya'nın en önemli ihraç ürünü elmadır. İhracatın yaklaşık ¼'ünü elmas ihracatı oluşturmaktadır. Çinko ve çinko cevheri, bakır ve bakır cevheri, balık, uranyum cevheri, üzüm, bira, sığır eti ve canlı sığır, petrol yağı, granit, kurşun cevheri ve mermer diğer başlıca ihraç ürünleridir.

Botsvana, Güney Afrika Cumhuriyeti, Fransa, Belçika, İspanya, Çin, Almanya, İtalya, Zambiya, Kanada, Hollanda ve ABD'dir.

Namibya en çok elmas, petrol yağları, kamyon, bakır cevheri, binek otomobili, elektrik enerjisi, oto yan sanayi ürünleri, demir-çelik inşaat aksamı, ilaç, telefon cihazları, hava taşıtları, iş ve maden makineleri ile bunların parçaları, yeni dış lastik, sigara, mısır ve izole edilmiş kablo ve tel ithal etmektedir.

Namibya, ithalatının yarıdan fazlasını Güney Afrika Cumhuriyeti'den gerçekleştirmektedir. Bostvana, Çin, ABD, Almanya, Bulgaristan, Peru, Türkiye, Şili, Hindistan, İngiltere ve Zambiya ithalat yaptığı diğer başlıca ülkelerdir.

İthalat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$)

ÜLKELER	2012	2013	2014	2015*
TOPLAM	7.132	7.132	7.132	7.132
G. Afrika Cum.	4.969	4.678	4.775	3.846
Botsvana	113	186	178	745
Çin	288	235	336	498
ABD	45	141	209	128
Almanya	140	114	242	100

* Ülkenin kendi verisi olmayıp ticaret ortaklarının verilerinden derlenmiştir.

Kaynak: TradeMap-ITC

Namibya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)

GTİP	ÜRÜN	2013	2014	2015*
	TOPLAM	7.575	8.531	6.375
7102	Elmaslar	407	346	722
2710	Petrol yağları	716	489	356
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	259	404	296
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	479	236	257
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	380	378	220

* Ülkenin kendi verisi olmayıp ticaret ortaklarının verilerinden derlenmiştir.
Kaynak: TradeMap-ITC

İhracat yaptığı başlıca ülkeler (1000\$)

ÜLKELER	2012	2013	2014	2015*
TOPLAM	5.377	6.337	5.984	3.598
Botsvana	365	869	994	1.123
G. Afrika Cum.	933	1.691	778	418
Fransa	209	231	108	251
Belçika	439	175	77	235
İspanya	213	212	235	228

* Ülkenin kendi verisi olmayıp ticaret ortaklarının verilerinden derlenmiştir.

Kaynak: TradeMap-ITC

Namibya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)

GTİP	ÜRÜN	2013	2014	2015*
	TOPLAM	6.337	5.984	3.598
7102	Elmaslar	1.339	1.433	1.140
2844	Radyoaktif elementler ve radyoaktif izotoplar vb.	0	0	372
7402	Rafinesiz bakır; elektrolitik için bakır anotları	2	1	313
0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri	168	168	251
0303	Balıklar (dondurulmuş)	499	413	241

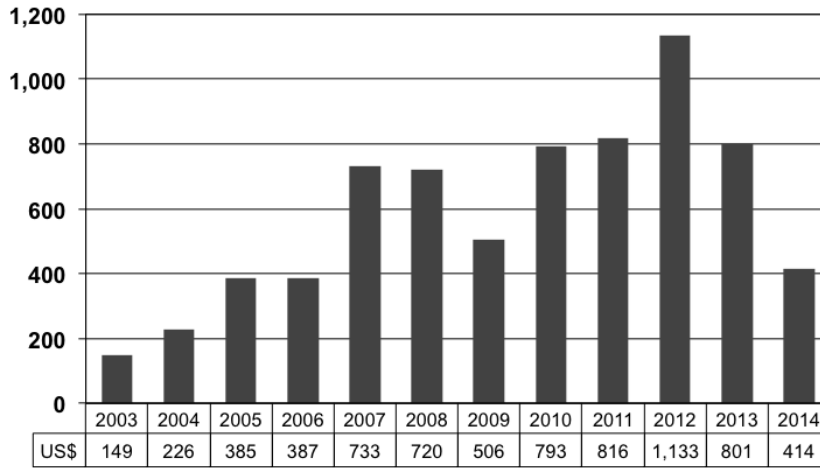
*
Ülkenin kendi verisi olmayıp ticaret ortaklarının verilerinden derlenmiştir.
Kaynak: TradeMap-ITC

Yatırımlar

Namibya, yabancı yatırımları çekerek ekonomik büyümeyi ve istihdamı artırmaya yönelik bir politika izlemektedir. 1990'da yürürlüğe giren yabancı yatırımlara ilişkin kanun doğrudan yabancı yatırımlara dair mevzuatın temelini oluşturmaktadır. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı bu mevzuatı yürütmekle sorumludur.

Bakanlık mevcut yasaya dayanarak Namibya Yatırım Merkezi'ni kurmuştur. Bu merkez yabancı yatırımlara ilişkin tanıtım ve rehberlik faaliyetleri yürütmekte; yatırım fırsatları, teşvikler ve süreç hakkında tavsiyelerde bulunmakta ve genel bilgiler vermektedir. Dolayısı ile potansiyel yatırımcılar için çoğu kez ilk başvuru noktası işlevi görmektedir. Merkez aynı zamanda potansiyel yabancı yatırımlar hakkında görüş oluşturmakta ve bu görüşünü Ticaret ve Sanayi Bakanlığı ile paylaşmaktadır. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı başvuruda bulunan yatırımın reddi veya kabulünde merkezin görüşünü de dikkate almaktadır.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar (milyon dolar)

Kaynak: UNCTAD

Namibya Rekabet Kurulu, Namibya pazarında rekabeti korumak ve geliştirmek adına yerli veya yabancı şirket satın alma ve birleşmelerini karara bağlamakla yetkilidir.

Yabancı yatırım kanunu, Namibya firmaları ile yabancı yatırımcılar arasında ayırım yapmama garantisini vermektedir. Hükümet ile yatırımcılar arasındaki anlaşmazlıkların uluslararası tahkime götürülebilmesi, kamulaştırmada adil tazminat ödenmesi, kar transferi ve döviz edinebilmeye ilişkin haklar vb. uygulamalara yasa da yer verilmiştir.

Yabancı yatırımlar kanununda her ne kadar yerli firmalar ile yabancı sermayeli firmalar arasında bir ayırım yapılmayacağı yer olsa da aynı yasa da hükümetin kısıtlama hakkına sahip olduğu da vurgulanmaktadır. Çoğu kısıtlama toprak ve doğal kaynakların kullanımı ile kamu ihalelerine girişte görülmektedir. Örneğin doğal kaynakların işletilmesine dair lisanslar verilirken yerli ortak katılımı aranmaktadır. Toprak reformu kanunu yabancıların tarım toprakları edinebilmesine ilişkin hükümleri de içermektedir. Toprak ve İskan Bakanlığı'nın ön izni olmaksızın yabancılar tarım toprağı edinmemektedir.

Namibya, 2014 yılı itibarıyla 3,7 milyar dolarlık doğrudan yabancı sermaye stoğuna sahiptir. 10 ülkeyi içine alan Güney Afrika bölgesinde yabancı sermaye stoğunun 195 milyar doları aştığı dikkate alındığında, Namibya'nın sahip olduğu payın çok düşük kaldığı söylenebilir.

Yabancı sermayeyi özendirici bir politika izlemekle birlikte, ülkeye gelen yabancı sermaye beklentinin altında gerçekleşmektedir.

Türkiye ile Ekonomik ve Ticari İlişkiler

Türkiye ile İkili Ticaret

Türkiye ile Namibya Cumhuriyeti arasındaki ticari ilişkiler çok gelişmemiştir. 2015 yılına kadar 10 milyon doların altında kalan Türkiye'nin Namibya'ya ihracatı 2015 yılında 83,7 milyon dolara ulaşmıştır. 2016 yılında ise 40 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Namibya'dan kayda değer bir ithalatı bulunmamaktadır. 2012 yılında 6,8 milyon dolarla en üst seviyesine ulaşan ithalat sonraki yıllarda sürekli bir düşüş göstermiştir. 2016 yılında 1 milyon doların altına gerilemiştir.

Türkiye Namibya'ya petrol yağları, karbonat, çinko cevheri, suda yaşayan omurgasız hayvanlar, demir-çelik inşaat aksamı ve dokunmuş halı ihraç etmektedir.

Türkiye Namibya Cumhuriyeti'nden odun kömürü, işlenmiş çinko ve florspat ithal etmektedir.

Türkiye -Namibya Dış Ticaret Göstergeleri (ABD Doları, 1000)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2012	3.995	6.833	-2.838	10.828
2013	3.022	4.254	-1.232	7.275
2014	9.597	3.323	6.274	12.920
2015	83.690	1.751	81.939	85.441
2016	40.309	804	39.505	41.113

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Namibya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000\$)

GTİP	Ürünler	2014	2015	2016
	TOPLAM	9.597	83.690	40.309
2710	Petrol yağları	0	72.284	34.922
2836	Karbonat; peroksikarbonat	0	4.031	2.194
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	0	5.143	1.625
308	Suda yaşayan omurgasız hayvanlar	0	214	565
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı	1.146	86	180

Kaynak:
Tradem
ap

Türkiye'nin Namibya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000\$)

GTİP	Ürünler	2014	2015	2016
	TOPLAM	3.323	1.751	804
4402	Odun kömürü	80	336	408
7901	İşlenmemiş çinko	62	540	165
2529	Feldispat, lösit, nefelin ve siyenit nefelin, florspat	2.687	779	140
	Diğerleri	494	96	91

Kaynak: Trademap

Faydalı Bilgiler

İş Konseyi Çalışan Bilgileri

Barış Çuvalcı, Afrika Bölge Koordinatörü, +90 212 339 50 32

Evren Doğan, İş Konseyi Koordinatörü, +90 212 339 50 51

İrem Develioğlu, İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı, +90 212 339 50 70

Saadet Gülmez, , İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı, +90 212 339 50 61

E-posta: africa@deik.org.tr

İletişim

T.C. Windhoek Büyükelçiliği
Büyükelçi Berin Makbule Tulun

Adres: 54 Toermalyn Street, Eros, Windhoek, Namibya

Tel: +264 61 246158

Faks: +264 61 213096

E-mail: embassy.windhoek@mfa.gov.tr

Namibya Cumhuriyeti İstanbul Fahri Konsolosluğu

Fahri Konsolos Hatem Yavuz

Adres: Organize Deri Sanayi Bölgesi 12. Yol P-6 Parsel 34956 Tuzla İstanbul

Tel: 0090 216 394 27 20

Faks: 0090 216 394 27 24

E-posta: hatem@yavuzgrup.com